

**DEN EUROPÆISKE KOMMISSION
MOD RACISME OG INTOLERANCE**

**ECRI'S GENERELLE HENSTILLING
NR. 3:**

**BEKÆMPELSE AF RACISME
OG INTOLERANCE
OVER FOR SIGØJNERE/ROMANI**

VEDTAGET D. 6 MARTS 1998

Strasbourg, 1998

Secretariat of ECRI
Directorate General of Human Rights and Legal Affairs
Council of Europe
F - 67075 STRASBOURG Cedex
Tel.: +33 (0) 3 88 41 29 64
Fax: +33 (0) 3 88 41 39 87
E-mail: combat.racism@coe.int

Besøg vores hjemmeside: www.coe.int/ecri

Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance:

som henviser til den beslutning, der blev vedtaget af stats- og regeringscheferne fra Europarådets medlemsstater på deres første topmøde i Wien den 8.-9. oktober 1993;

som henviser til, at handlingsplanen om bekæmpelse af racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance, der indgår som en del af denne erklæring, opfordrede Ministerkomiteen til at oprette Den Europæiske Kommission mod Racisme og Intolerance med mandat til blandt andet at formulere nogle generelle henstillinger til medlemsstaterne;

som ligeledes henviser til den sluterklæring og handlingsplan, der blev vedtaget af stats- og regeringscheferne fra Europarådets medlemsstater på deres andet topmøde i Strasbourg den 10.-11. oktober 1997;

som understreger, at denne sluterklæring bekræfter, at målet for Europarådets medlemsstater er at bygge et friere, mere tolerant og retfærdigt europæisk samfund, og at det kræver en intensivering af kampen mod racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance;

som bemærker det forslag om udnævnelsen af en europæisk mægler for sigøjnere/romani, der er indeholdt i henstilling nr. 1203 (1993) fra Europarådets Parlamentariske Forsamling;

som husker konklusionerne fra human dimension-seminaret om sigøjnere/romani i CSCE (OSCE)-regionen, der blev organiseret den 20.-23. september 1994 af Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa (OSCE) i tæt samarbejde med Europarådet, og det fortsatte samarbejde mellem de to organisationer på dette område;

som ser med glæde på generalsekretærens udnævnelse i 1994 af en koordinator af Europarådets aktiviteter for sigøjnere/romani;

som husker det arbejde, der er udført af ekspertgruppen for sigøjnere/romani (MS-S-ROM);

som erindrer Ministerkomiteens henstilling nr. R (97) 21 til medlemsstaterne om medier og initiativer til fremme af et klima præget af tolerance;

som henviser til bestemmelserne i ECRI's generelle henstilling nr. 1, der har til formål at hjælpe medlemsstaterne med effektivt at bekæmpe racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance ved at foreslå konkrete foranstaltninger inden for en begrænset række særlig relevante områder;

som er fast overbevist om, at Europa er et samfund med fælles værdier, herunder princippet om lige værdighed for alle mennesker, og at respekt for denne lige værdighed er hjørnестenen i alle demokratiske samfund;

som henviser til, at arven fra Europas historie er en forpligtelse til at huske fortiden ved fortsat at være på vagt over for og aktivt modsætte sig alle tegn på racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance;

som hylder mindet om ofrene for politisk raceforfølgelse og -udryddelse under anden verdenskrig, og som husker, at et betydeligt antal sigøjnere/romani forsvandt som følge af den førte politik;

som i denne henseende understreger, at Europarådet er inkarnationen og vogteren af de fundamentale værdier - navnlig bestræbelserne på at beskytte og fremme menneskerettigheder - som lå til grund for Europas genopbygning efter anden verdenskrigs rædsler;

som henviser til, at bekæmpelse af racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance er et led i bestræbelserne på at beskytte og fremme menneskerettigheder, at disse rettigheder er universelle og udelelige, og at alle mennesker uden undtagelse har krav på disse rettigheder;

som understreger, at bekæmpelse af racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance først og fremmest er et spørgsmål om at beskytte svage samfundsmedlemmers rettigheder;

som er overbevist om, at der i ethvert initiativ til bekæmpelse af racisme og diskrimination bør lægges vægt på ofret og en forbedring af hans eller hendes situation;

som bemærker, at sigøjnere/romani over hele Europa lider under vedvarende fordomme, er ofre for en i samfundet dybt forankret racisme, er mål for til tider voldsomme tilkendegivelser af racisme og intolerance, og at deres grundlæggende rettigheder hyppigt krænkes eller trues;

som ligeledes bemærker, at de vedvarende fordomme over for sigøjnere/romani fører til diskrimination mod dem på mange områder i deres sociale og økonomiske liv, og at en sådan diskrimination bidrager væsentligt til den sociale udstøelsesproces, der rammer mange sigøjnere/romani;

som er overbevist om, at bestræbelser på at fremme princippet om tolerance er en garanti for bevarelsen af åbne og pluralistiske samfund, der er grundlaget for en fredelig sameksistens;

henstiller til medlemsstaternes regeringer:

- at undertegne og ratificere alle relevante internationale retsinstrumenter, der har til formål at bekæmpe racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance, navnlig rammekonventionen om beskyttelse af nationale mindretal og det europæiske charter om regionale sprog og mindretalssprog;
- at sikre, at det navn, der bruges officielt om de forskellige sigøjnersamfund, er det navn, hvorunder det pågældende samfund selv ønsker at være kendt;
- at give høj prioritet - under hensyntagen til de tegn på racisme og intolerance, sigøjnere/romani er ofre for - til en effektiv gennemførelse af bestemmelserne i ECRI's generelle henstilling nr. 1, som anbefaler, at der træffes nødvendige foranstaltninger til at sikre, at den nationale straffe-, civil- og forvaltningsret udtrykkeligt og specifikt bekæmper racisme, fremmedhad, antisemitisme og intolerance;
- at sikre, at diskrimination generelt samt diskriminerende adfærd bekæmpes med passende lovgivning, og indføre særlige civilretlige bestemmelser med dette formål for øje, navnlig på beskæftigelses-, bolig- og uddannelsesområdet;
- at ulovliggøre alle former for diskrimination fra offentlige myndigheders side;
- at sikre, at der ydes passende retshjælp til sigøjnere/romani, som har været ofre for diskrimination og ønsker at anlægge retssag;
- at træffe passende foranstaltninger til at sikre, at retfærdigheden hurtigt sker fyldest i sager vedrørende krænkelser af sigøjnere/romanis grundlæggende rettigheder;

- at sikre, at der ikke tolereres nogen grad af straffritagelse i henseende til forbrydelser begået mod sigøjnere/romani, og lade dette være almindeligt kendt i befolkningen;
- at oprette og støtte særlige undervisningsforløb for personer, der på alle niveauer er involverede i de forskellige dele af retsplejen, med henblik på at fremme kulturforståelse og bevidsthed om fordomme;
- at fremme udviklingen af passende foranstaltninger til dialog mellem politiet, lokale myndigheder og sigøjnersamfund;
- at fremme en øget bevidsthed blandt mediefolk, både på det audiovisuelle område og inden for den trykte presse, om det særlige ansvar, de har for ikke at viderebringe fordomme i udøvelsen af deres arbejde, og navnlig undgå at rapportere om begivenheder med mennesker, som tilfældigvis tilhører sigøjnersamfundet, på en måde, hvor hele sigøjnersamfundet drages til ansvar;
- at tage nødvendige skridt til at sikre, at regler om retlig og faktisk adgang til statsborgerskab og ret til asyl udfærdiges og anvendes, så de ikke medfører særlig diskrimination mod sigøjnere/romani;
- at sikre, at spørgsmål vedrørende "rejser" inden for et lands grænser, herunder navnlig bestemmelser om bolig- og byplanlægning, løses på en måde, som ikke er til gene for de enkelte borgeres levevis;
- at udvikle ordninger blandt institutioner med henblik på at støtte sigøjnersamfundets aktive rolle og inddragelse i beslutningsprocessen ved hjælp af nationale, regionale og lokale rådgivningsmekanismer, idet der lægges vægt på tanken om et jævnbyrdigt samarbejde;
- at træffe særlige foranstaltninger til at fremme sigøjnere/romanis uddannelse for at sikre en fuldstændig viden om og udøvelse af deres rettigheder samt kendskab til retssystemets funktion;
- at være særligt opmærksom på forholdene blandt sigøjnerkvinder, der hyppigt er ofre for dobbelt diskrimination ved at være både kvinder og sigøjnere/romani;
- at tage aktivt initiativ til at bekæmpe alle former for adskillelse i skolerne i forhold til sigøjnerbørn og sikre, at alle reelt har lige adgang til uddannelse;
- at indføre oplysninger om sigøjnernes historie og kultur i alle skolers pensum og tilrettelægge undervisningsforløb i dette emne for lærere;
- at støtte de ikke-statslige organisationers virksomhed, som spiller en afgørende rolle i bekæmpelsen af racisme og intolerance over for sigøjnere/romani, og som navnlig hjælper dem med juridisk bistand;
- at opfordre sigøjnerorganisationer til at spille en aktiv rolle med henblik på at styrke samfundet;
- at udvikle tillidsskabende foranstaltninger til at bevare og styrke et åbent og pluralistisk samfund med henblik på en fredelig sameksistens.

